

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Název projektu	Rozvoj vzdělávání na Slezské univerzitě v Opavě
Registrační číslo projektu	CZ.02.2.69/0.0./0.0/16_015/0002400

Prezentace předmětu:
Společenský a diplomatický protokol

Vyučující:
Ing. Patrik Kajzar, Ph.D.

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

7. Etika chování na podnikových akcích

Tato přednáška byla vytvořena pro projekt „Rozvoj vzdělávání na Slezské univerzitě v Opavě“

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**

OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

Ing. Patrik Kajzar, Ph.D.

Předmět:

**Společenský a diplomatický
protokol**

Pravidla etikety – firemní večírek

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

- ❑ Vánoce, konec roku a příchod toho nového přímo vyzývají k seznání všech spolupracovníků, kolegů, zaměstnanců i obchodních partnerů na společenské setkání, takzvaný firemní večírek
  - ❑ Úspěch večírku záleží v první řadě na osobách pověřených organizací (sekretariát ředitele, personální oddělení) a jejich nasazení i na výběru doby konání akce. Tu je třeba koordinovat s jinými aktivitami (nevhodná doba uzávěrky, která vyřadí celé oddělení), v pátek zase odjíždějí lidé na chaty, hory a podobně. Dalším faktorem je výběr prostředí, restaurace, menu, typu zábavy, hudby. Významně závisí i na přístupu a aktivitě účastníků, jejich partnerů a všech pozvaných hostů.
-

Pravidla etikety – firemní večírek

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

- ❑ Každý večírek by měl začít přivítáním hostů, krátkým proslovem, výzvou k přípitku a večeří (či jiný typ občerstvení).
  - ❑ Je neslušné během této doby odejít.
  - ❑ Dále následuje pokyn k další zábavě. Významným příspěvkem ke zdárnému průběhu je dobrá nálada. Stále platí všechna pravidla společenského chování, ale jak často se komu podaří neformálně hovořit s přímým nadřízeným, stolovat s nejvyššími?
  - ❑ Z pozice zaměstnanců a hostů není na místě familiárnost a bodré žvásty, ale i ti nejvyšší by se měli snažit pohovořit s co největším počtem lidí, přátelsky se usmívat a vytvářet kolegiální, přátelskou atmosféru.
-

- ❑ Hovořit lze téměř o všem, ale jsou témata, která se v dobré společnosti nevyskytují, jako například:
    - ✓ peníze, výše platu, úžasné finanční možnosti, neustálý nářek nad nedostatkem;
    - ✓ -nemoci a jejich detailní popisy, mohou vyústit v hádku, kdo je na tom vlastně hůř;
    - ✓ -politika, přílišná kritika, nadšení, prosazování si svého;
    - ✓ - omšelé téma počasí;
    - ✓ - chmury v osobním životě a pikantní podrobnosti;
    - ✓ -náboženství, zvláště za přítomnosti zahraničních hostů, kdy se v tom nevyznáme;
-

Pravidla etikety – firemní večírek

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

- ❑ Obecně se vyplatí, že i když se královsky bavíme, je důležité podporovat svůj profesionální image. O jakémkoli trapasu, který se přihodí, budou druhý den vědět i ti kolegové, již na večírku vůbec nebyli.
  - ❑ Co si obléci na firemní večírek? Žádná univerzální rada neexistuje. Pro každého je však lepší, když se smíří s faktem, že večírky jsou a budou, a proto je třeba se vybavit a myslet na ně tak trochu předem. Není většího zoufalství, než když žena shání na poslední chvíli slavnostní šaty, nebo si dokonce půjčuje od kolegyně oblečení, které jí tak úplně nesedí.
-

Pravidla etikety – firemní večírek

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

Jak se vyhnout trapasu? Dejte si záležet:

- ✓ Na včasném příchodu i odchodu. Šéf odchází dříve a dává tak najevo svou představu o ukončení zábavy.
  - ✓ Na respektování pokynů na pozvánce. Na dobrých vztazích, nepo-mlouvejte a pamatujte si dané sliby.
  - ✓ Na míru v konzumaci alkoholu! Bujaré tykání se všemi je druhý den nahrazeno podivným mlčením přecházejícím v tiché "vy".
  - ✓ Na dobré mravy a vychování. Nesnažte své názory prosadit za každou cenu. Správná a včasná omluva je mocná čarodějka. Nehrňte si zbytky občerstvení do kapes.
  - ✓ Na tom, aby vámi vyprávěný vtip skutečně někoho rozesmál. Vtipy se musí umět podat, a pokud to neumíte, raději mlčte!
-

Pravidla etikety – raut

SLEZSKÁ
UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

- ❑ Pořádání rautů se stalo součástí firemní kultury. Přesto někteří z jejich pravidelných návštěvníků občas tápou a neví, jak se na nich správně chovat.
  - ❑ Přestože dokonale ovládáme techniku nabírání pokrmů, může se stát, že nám nějaký ten řízeček či plátek sýra upadne na zem. Vůbec se kvůli tomu nemusíme červenat a cítit se trapně, rozhodně nejsme jediní, komu se to stalo. A jak se v tento okamžik zachovat?
  - ❑ Každý slušně vychovaný člověk si řekne, že správně by měl odpadlý kousek jídla uklidit. To ale pravidla společenského chování vylučují.
  - ❑ Pokud bychom tak totiž učinili, kam poté upadlé jídlo odložíme? Na svůj talířek nebo zpět na bufetový stůl? To asi ne. Řešení je mnohem prostší, i když jsme si možná dosud mysleli, že tak by se zachoval jen hulvát. Jednoduše **odpadlý kousek nenápadně kopneme pod stůl**, kde ho po skončení rautu personál spolu s dalšími najde a uklidí. Stejně postupujeme i v případě, že nám z ruky vyklouzne příbor či ubrousek.
-

Pravidla etikety – raut

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KÁRVINĚ

- ❑ Co má ale dělat opravdový smolař, kterému upadne bramborový či zeleninový salát přímo uprostřed místnosti? Důležité je zabránit tomu, aby na něm někdo uklouzl. Proto byste si měli nad hromádku stoupnout, dál si nerušeně povídat a přitom nenápadně vyhlížet obsluhu. „Jakmile se servírka přiblíží, přivoláme ji pohledem a nenápadně jí ukážeme, k čemu zde došlo. Pak stále ještě vyčkáváme až do chvíle, kdy se servírka dostaví s lopatkou, a když je v bezpečné vzdálenosti, poděkujeme ji pohledem a sebejistě odcházíme pro další porci,
  - ❑ **Slušností je zdravit** – to nám vštěpují rodiče už od útlého věku. Ale pozor! Na rautu by nás to mohlo přivést do trapné situace. Zvláště pokud se rozhodneme potřást rukou hostu, který má zrovna „plné ruce“ talířku s jídlem a sklenice s pitím.
  - ❑ Pakliže jsme takto obtěžkáni my a objeví se před námi bonviván, který nám chce potřást rukou, máme právo ji odmítnout. Abychom ale někoho neurazili, spojíme to s omluvným úsměvem a gestem, že se pozdravíme později.
-

Pravidla etikety – raut

- S pokročilou dobou se atmosféra na rautech uvolňuje, a s tím může přijít i **nabídka tykání**.
  - Zde platí stejná pravidla jako při představování. Pokud si nejste jisti, zda tykání přijmout, můžete tuto nabídku zdvořile odmítnout.
  - Posilnění alkoholem si však můžeme vykoledovat pořádný trapas. A to, pokud v opilosti nabídneme tykání svému šéfovi.
  - Pokud vám v povznesené náladě nabídl tykání šéf a vy si nejste jisti, zda si to bude pamatovat i druhý den, raději mu vykejte.
-

Pravidla stolování

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KÁRVINĚ

- ❑ Při stolování se projevuje připravenost ke společenskému styku, sebeovládání, ovládání pravidel společenského chování, společenský takt, zdvořilost a slušnost snad nejvýrazněji.
  - ❑ Ocitne-li se někdo ve společnosti lidí znalých všech těchto jemností, měl by na sebe co nejméně upozorňovat a co nejvíce sledovat chování zkušenějších. Společenské chování je jako vše ostatní věcí cviku.
  - ❑ Zvládneme-li základní pravidla, pak si můžeme dopřát ze stolování stejnou radost, jakou měl klasik umění gastronomie Brillat-Savarin. Považuje stolování za jeden z nejdokonalejších požiteků, jakých si člověk může dopřát a jaké jsou v celé živočišné říši dány jen jemu.
  - ❑ „Požitek ze stolování nezná žádné extáze, nadšení či unášení se. Tento nedostatek intenzity však plně nahrazuje jeho trvanlivost. Kromě toho má zvláštní výsadu, že nás připraví na ostatní druhy požiteků a dokonce nás dokáže utěšit po jejich ztrátě.“
-

Pravidla stolování

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

- Počet pozvaných by němě! přesáhnout dvanáct. aby se všichni mohli zapojit do rozhovoru,
  - Jídelna by měla být luxusně osvětlená, teplota v místnosti příjemná, příbor zářivě vyčištěný.
  - Pozvaní necht' mají různá povolání, ale podobné záliby a měli by se natolik znát, aby se vyhnuli nepříjemným seznamovacím formalitám.
  - Muži mají být duchaplní a ženy půvabné, ale ne příliš koketní. Jídel má být mnoho, mají být vybrána pečlivě, vína mají být prvotřídní.
  - Při jídle se postupuje od těžších jídel k lehčím, vína se pijí nejdřív lehká a později opojná. Při jídle necht' nikdo nepospíchá - večeře je poslední činností dne, Káva má být horká a na výběr likérů dohlíží hostitel.
-

Pravidla stolování

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

- Ze všech oblastí etikety je stolování nejobtížnější. Vyžaduje totiž určitou manuální zručnost, která je věcí cviku a vytríbeného chování.
  - To, jak sedíme u stolu, jak bereme do ruky příbor, jak s ním zacházíme a jak se u jídla chováme, poukazuje na naše společenské chování a zdvořilost. Pokud si etiketu stolování zažijete, tak uděláte vždy dojem. Chováte se taktně, s noblesou a přitom přirozeně.
  - Usedáme ke stolu**
  - Ke stolu usedáme čisti a upravení – to je základní pravidlo, které by mělo být každému naprosto samozřejmé
  - U stolu by měl být klid a neměly by se řešit problémy. Vždyť stolování by mělo přinášet radost a chuťové požitky.
-

Pravidla stolování

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

- ❑ Ke stolu nejprve usedá dáma, poté muž. Žena sedí pouze v první třetině židle, aby byla vzpřímená. Pouze muži mají tu možnost být pevně zasazení a na židli se lehce „rozvalit“. Pod židlí nohy nekřížíme, ale máme je volně před sebou.
  - ❑ Ruce nikdy nesmějí být pod deskou stolu, stolovníci na ně musí neustále vidět. Tudíž se opíráte nejlépe za předloktím, abyste zároveň mohli volně gestikulovat. Při jídle jsou pak lokty u těla.
  - ❑ Při společenské večeři neodcházíme od stolu. Je to velmi netaktní vůči hostiteli. Když po jídle od stolu vstává dáma, vstává s ní jen muž, který ji má po své pravici. Ten se také stará v případě, že je potřeba ženě cokoliv podat nebo přisunout či odsunout židli.
-

Pravidla stolování

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVÍNĚ

Zasedací pořádek

- Společensky významnější osoba sedí zády ke stěně s výhledem do prostoru. To je místo, který poskytuje veškerý komfort. Dotyčný má větší přehled, pocit bezpečí, neobtěžují ho procházející hosté ani personál.
  - Při velice slavnostní večeři, kde je mnoho významných hostů, je pak nejčestnější místo po pravici hostitele/ky. Tam usedá vždycky společensky nejvýznamnější osoba z celé skupiny a jeho partnerka pak po pravici hostitele. Hostitel s hostitelkou sedí vždy naproti sobě.
  - Při velkém počtu lidí sedí vždy na střídačku muž a žena. První nejčestnější místo je po pravici, pak po levici. Třetí opět po pravici, čtvrté po levici a takhle se to střídá dále.
  - To platí, i když budeme stolovat s cizinci. Obě národnosti se prostřídají. V tom je také smysl společenského stolování – aby se lidé seznamovali a obohacovali o další prožitky.
-

Držení příboru

- Příbory při jídle odebíráme z vnější strany podle chodů, které postupně přicházejí. Poslední je moučnickový příbor, který leží vždy vodorovně s talířem.
  - Příbor držíme tak, že konce střepek tlačíme do středu dlaně. Vidličku držíme hroty dolů. Jsou ale výjimky u některých jídel, kdy můžete vidličku uchopit jako lžici a odložit nůž. Například když jíte čínská jídla, rizota, těstoviny a podobně. Když ale s jídlem skončíte, je třeba i nůž dát společně s použitou vidličkou do talíře.
  - Stejně jako se střídají příbory, tak se mění talíře. Na stole vždy máme tzn. klubový talíř, na který pokládáme jednotlivé chody v talířích. První přijde dezertní (předkrmový), poté polévkový, na hlavní jídlo a nakonec moučnickový.
-

Přípitek

- Sklenice s vodou a vínem jsou to nejušlechtlejší, co na stole stojí po dobu celé večere. Proto je potřeba dbát na čistotu. Sklenici držíme vždycky co nejnižší, abychom na ní nezanechali viditelné otisky prstů.
  - O něco blíže k tělu můžeme držet jen sklenici s červeným vínem, které je většinou pokojové teploty . Sklenice, do kterých se nalévá, jsou i dosti objemné, takže zvláště ženy mají problém ji udržet.
  - Před každým napitím je nutné si otřít ústa ubrouskem a pít vždy zlehka. Ženy, které používají rtěnky, by si před společenskou večeří měly nalíčit rty co nejméně, aby nenechávaly na sklenice otisk rtů.
-

Pravidla stolování

Rodinné stolování

- Přes týden mnohdy nemáme čas na to, abychom se mohli společně setkávat každý den u prostřeného stolu. Rodinné stolování bychom ale neměli podceňovat. Jídelní stůl slouží nejen ke společnému stravování, ale také k upevňování rodinných vztahů. Pravidla nejsou sice jasně vymezena, ale je vhodné držet se alespoň některých rad. Ke stolu usedají nejprve dospělí, poté děti. Matka poté podává jídlo vždy nejdříve manželovi, pak dětem a nakonec sobě.

Sváteční stolování

- Na sváteční tabuli by měl být decentní ubrus, aby nerušil zážitek ze stolování a vzhled prostřeného stolu. Nádobí pak může být různé, záleží na osobním vkusu. Na sváteční stůl nepatří žádná ochucovadla.
  - Když usedáme ke stolu, položíme si látkový ubrousek na klín. Papírový si dáme nalevo vedle talíře. Jíst začíná nejmávanější osoba u stolu.
-

Výběr z použité literatury:

- ❑ GULLOVÁ, S., 2013. Mezinárodní obchodní a diplomatický protokol. 3., doplněné a přepr. vydání. Praha: Grada Publishing. ISBN 978–80-247-4418-6.
  - ❑ MATHÉ, I. a L. ŠPAČEK, 2005. Etiketa. Praha: BB art. ISBN 80-7341-564-X.
  - ❑ NĚMČANSKÝ, M., 2011. Společenský, diplomatický a obchodní protokol. SU OPF Karviná, ISBN 978-80-7248-636-6.
  - ❑ SMEJKAL, V. a H. S. BACHRACHOVÁ, 2011. Velký lexikon společenského chování. 2. rozšířené vyd. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-247-3650-1.
  - ❑ ŠPAČEK, L., 2008. Nová velká kniha etikety. Praha: Mladá fronta. ISBN 978-80-204-1954-5.
-

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

Děkuji za pozornost
